

Obsah

Seznam obrázků	9
Seznam tabulek	11
Úvod	13
1 Problematika ekologických daní v odborné literatuře	18
1.1 Definování ekologické daně	18
1.1.1 Pigouviánská daň	18
1.1.2 Další rozvíjení konceptu Pigouviánské daně	25
1.1.3 Definice ekologické daně	28
1.1.4 Teorie dvojí dividendy a ekologická daňová reforma	28
1.1.5 Obchodovatelné emisní povolenky a jejich vztah k ekologickým daním	30
1.2 Ekologické daně – členění	33
1.2.1 Ekologické daně definované OECD	33
1.2.2 Ekologické daně definované Evropskou komisí	34
1.3 Dílčí shrnutí	35
2 Ekologické daně v zemích Evropské unie	36
2.1 Legislativa v oblasti ekologických daní v zemích Evropské unie	36
2.1.1 Přehled legislativy v oblasti ekologických daní	36
2.1.2 Směrnice 2003/96/ES	39
2.1.3 Revize směrnice 2003/96/ES	44
2.2 Ekologické daně v oblasti energetiky v Evropské unii	46
2.3 Ekologické daně v oblasti dopravy v Evropské unii	48
2.4 EU ETS – Evropský systém obchodování s povolenkami	51
2.5 Fiskální význam ekologických daní v zemích Evropské unie	54
2.6 Dílčí shrnutí	59
3 Ekologické zdanění v České republice	60
3.1 Členění ekologických daní v České republice	60
3.2 Plány na zdanění CO ₂ v České republice	66
3.3 Dílčí shrnutí	67

4	Přehled dosavadního zkoumání modelování dopadů ekologických daní	68
4.1	Daňová incidence	68
4.2	Dopady na konkurenceschopnost	70
4.2.1	Porterova hypotéza	70
4.2.2	Hypotéza dvojí dividendy	74
4.3	Dopady na technologickou změnu	77
4.4	Dopady na životní prostředí	78
4.5	Dopady na produkci a spotřebu	81
4.6	Distribuční dopady	84
4.7	Dopady systému EU ETS a jeho vztah k ekologickým daním	88
4.8	Výzkum prováděný v České republice	89
4.9	Dílčí shrnutí	93
5	Metodologická část	94
5.1	Metody analýzy dopadů ekologických daní	94
5.2	Metody použité pro účely této práce	104
5.2.1	Základní metody	104
5.2.2	Korelační analýza	106
5.2.3	Regresní analýza	107
5.2.4	Analýza rozptylu	107
5.2.5	Expertní rozhovor	108
5.2.6	Dotazníkové šetření	108
5.2.7	Agentové modelování (ABM – agent based modeling)	109
5.2.8	Jazykové metody modelování založené na principech expertních systémů	110
5.3	Dílčí shrnutí	114
6	Dopady zavedení zdanění zemního plynu, pevných paliv a elektřiny v České republice	115
6.1	Stručná charakteristika zdanění zemního plynu, pevných paliv a elektřiny	115
6.1.1	Daň ze zemního plynu a některých dalších plynů	115
6.1.7	Daň z pevných paliv	117
6.1.10	Daň z elektřiny	119
6.2	Záměry zákonodárců	120
6.3	Ex post analýza dopadů zavedení ekodaní v České republice v krátkém období	122
6.3.1	Data a metodika	122

6.3.2	Analýza vlivu zavedení ekologických daní na cenové indexy energeticky náročných odvětví	124
6.3.3	Analýza vlivu zavedení ekologických daní na spotřebu a výrobu v oblasti energetiky	126
6.3.4	Analýza vlivu zavedení ekologických daní na produkci emisí CO ₂	128
6.4	Porovnání výsledků ex ante a ex post analýzy	130
6.5	Dílčí shrnutí	135

7 Dopady zavedení ekologického poplatku za registraci vozidel

v České republice	136	
7.1	Stručná charakteristika ekologického poplatku za registraci vozidel ..	136
7.2	Záměry zákonodárců	138
7.3	Data a metoda	139
7.4	Výsledky	139
7.4.1	Ekologický poplatek za registraci vozidel vs. indikátory trhu s osobními vozidly	139
7.4.2	Vývoj indikátorů vozového parku u osobních vozidel v České republice	147
7.4.3	Naplnění záměrů zákonodárců	151
7.5	Dílčí shrnutí	154

8 Analýza 3. obchodovacího období EU ETS v České republice 155 |

8.1	Stručná charakteristika EU ETS ve 3. obchodovacím období	155
8.2	Záměry zákonodárců	157
8.3	Data a metoda	157
8.4	Výsledky – návrh komplexního modelu EU ETS v České republice ..	160
8.4.1	Všeobecný popis modelu	160
8.4.2	Model trhu – burzy	161
8.4.3	Behaviorální a rozhodovací model agenta	161
8.5	Výstupy z dotazníkového šetření jako vstupy do modelu	164
8.6	Sestavení modelů agentů	174
8.6.1	Agent broker	174
8.6.2	Agent výrobce elektřiny a tepla	176
8.6.3	Fuzzy-množinová formalizace jazykových hodnot vstupních proměnných u agenta brokera	177
8.6.4	Agent výrobce elektřiny a tepla – cenová pravidla	182
8.7	Konsekvence pro oblast veřejných financí	184
8.8	Dílčí shrnutí	188

9 Vyhodnocení hypotéz a diskuse výsledků	189
9.1 Vyhodnocení hypotéz	189
9.2 Diskuse výsledků	192
9.3 Dílčí shrnutí	194
10 Vědecký přínos a porovnání výstupů s jinými autory	195
10.1 Vědecký přínos na národní úrovni	195
10.2 Vědecký přínos na mezinárodní úrovni	198
10.3 Náměty pro další výzkum	202
10.4 Dílčí shrnutí	204
11 Závěr	205
Reference	208
Příloha č. 1	222
Příloha č. 2	223
Příloha č. 3	226
Příloha č. 4	227
Abstract	228
Abstrakt	230
Věcný rejstřík	231